

ХРИСТИЯНСЬКИЙ ГОЛОС

УКРАЇНСЬКА ЦЕРКОВНА ГАЗЕТА • UKRAINISCHE KIRCHENZEITUNG

РІК ВИДАННЯ • JAHRGANG 71

ТРАВЕНЬ • MAI 2018 • Nr. 10 (3014)

ЦІНА • PREIS • 1,50 EURO

«БОЖЕ, ДОПОМОЖИ МЕНІ СЬОГОДНІ ЗРОБИТИ БІЛЬШЕ, НІЖ УЧОРА»

05 травня Глава УГКЦ відзначав своє 49-річчя. Блаженніший Святослав, коли очолив провід однієї із найбільших східних католицьких Церков, був наймолодшим єпископом з-поміж єпископів УГКЦ і четвертим за віком з-поміж наймолодших католицьких першоієрархів у світі. Пропонуємо разом погортати сторінки біографії Глави Церкви та дізнатися цікаві її факти. Подаємо вибірку цитат про основні і важливі моменти життя, висловлені Блаженнішим Святославом у книзі «Діалог лікує рани». Книжка написана у стилі інтерв'ю Предстоятеля УГКЦ редактору польського Католицького інформаційного агентства Кишиштофу Томашику.

Патріарх Святослав в Марійському паломницькому центрі у Страдчі

- До двадцятидворічного віку я зростав у Радянському Союзі, атеїстичній державі, де публічно не можна було говорити все те, про що людина думала. Домашня дійсність цілковито відрізнялася від того, що діялося на вулиці, у школі чи на роботі.
- У дев'ятирічному віці, навчаючись у третьому класі початкової школи, я усвідомив, що вчителька, яка розповідає про комуністичні ідеали, не вірить у те, що говорить...
- Вірити в Бога й молитися мене навчили в сім'ї. Моєю першою катехиткою була бабуся. Вона навчила мене молитися та ознайомила мене з основними правдами християнської віри.
- Я бачив, як моя сім'я молиться вдома, і знаю, що це було для неї дуже важливо. Я ще до кінця не розумів про що йдеться, але усвідомлював, що те, що кажуть і чинять мої близькі, є справжнім, що вони справді вірять у Бога!
- Моя мати була вчителькою музики в музичній школі в Стрию, а батько працював на залізниці й відповідав за радіотелеграфний зв'язок.

Продовження на 4 стор. ▼

XI

ПЕРЕСЛІДУВАННЯ ХРИСТИЯН ДОСЯГАЄ РІВНЯ ГЕНОЦИДУ

Переслідування християн в деяких регіонах світу майже досягає рівня геноциду. Про це йдеться в дослідженні, проведеному за розпорядженням міністра закордонних справ Великобританії Джеремі Ханта.

У проміжній доповіді, складеній комісією під керівництвом єпископа Труро Філіпа Маунтстівена, йдеться, що кожна третя людина на планеті виявляється жертвою переслідувань на релігійному ґрунті. У доповіді стверджується, що християни – найбільш переслідувана категорія віруючих. У репортажі BBC вказується, що, за словами міністра Ханта, політкоректність частково винна в тому, що ця проблема не піднімається в ЗМІ та їй не приділяється належної уваги.

Пакистан, березень 2013 р. Протестуючий спалює християнський хрест у Лахорі. Мусульмани підпалили тоді більше 100 будинків, що належали християнам, протестуючи проти зневажливих висловлювань проти пророка Мухаммеда в пакистанському місті Лахор.

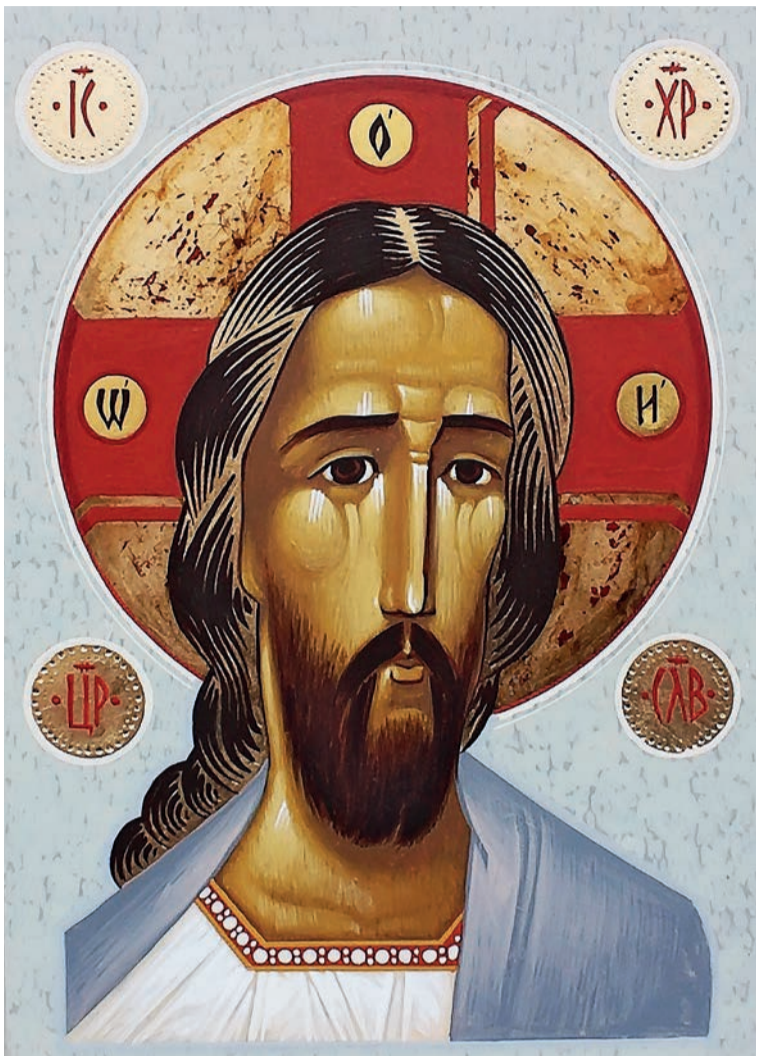
С-на: REUTERS

Автори доповіді говорять, що християн масово змушують їхати з рідних місць, в результаті чого християнство може бути повністю винищено в багатьох країнах Близького Сходу. Наприклад, на даний момент християни складають лише 1,5% населення серед палестинців. В Іраку до 2003 року проживали 1,5 млн. християн, а на сьогоднішній день їх там залишилося менше 120 тисяч.

Продовження на 5 стор. ▼

СЕРЦЕ – ЦЕ ЛЮБОВ

◀ Іван Дашко, «Христос у славі»

Серце – це осідок любові і всякого почуття. Не раз кажемо: люблю цілим серцем, або: серце болить мене за дитиною... Отже серце – це любов. Коли говоримо про серце Ісуса, маємо на думці цю Його велику любов, яка заставила Його умерти із-за неї на хресті для нашого добра. І ми мусимо віддати Ісусові серце за серце, або інакше – любов за любов.

О Боже! Дай нам серце дитини, щоб ми могли вірити як воно, серце матері, щоб ми могли як воно любити і печалитись; серце

мужне, щоб воно мало силу добро творити і боротись зі злом. Дитяче, материнське і мужнє було серце Ісуса, і таким повинно також бути

й наше серце, якщо хочемо справді почитати серце – любов Ісуса.

Серце Ісуса було серцем дитини, яке було віддане своєму Отцеві, і слухняне, як ніхто в небі і на землі. Чого хоче Отець, цього хоче й Син, що ділає Отець, це ділає і Син. Вони були одно в думанні, волі і діланні. «Не я хочу, але як Ти хочеш» – каже Христос. Так теж і наше серце повинно повинуватися Богу-Отцю. І то не тільки тоді, як прирікаємо (шкода, що лише устами), коли молимося «да буде воля Твоя»... Правда, не бракує людей, які ці слова молитви переводять ділами.

Серце Ісуса було як серце печаливої матері, що любить і журиться про своїх дітей. Чи ж не материнська це любов, як Христос говорив: «Прийдіть до мене всі, що трудитесь, що маєте якусь журбу, що прибиті смутком, а Я вас успокою». Або остерігаючи народ перед карою за їх грішне життя, кликав: «Єрусалиме, Єрусалиме, як часто Я хотів зібрати твої діти, як збирає квочка свої курятка»... Таке було серце Ісуса, таке повинно бути і наше.

Світ є повний тілесної і духовної нужди, люди стали

огірчені, бо любов завмерла в їх серцях. Жінок є багато в світі, але мало матерів, тобто людей з материнським серцем. Тож нашим завданням є навчитися любити тих, що терплять і цю любов оказують ділами. Тоді найкраще будемо почитати серце Ісуса.

СЕРЦЕ МУЖНЄ

Не думаймо однак, що серце є символом м'якості і лагідності. Ні, воно є також ознакою сили і боротьби. В серці Ісуса криється Божа сила і нею знищив Ісус діло диявола, вибудував святиню ласки і укріпив царство Боже в людських душах. Його життя було повне труду і боротьби з людською злобою і силами п'ятери. Його незломна сила перемогла смерть і пекло, та приносить мир людям доброї волі.

О, щоб ми мали таке сильне, мужнє серце, серце, яке б не спочило, доки не досягнемо своєї цілі! Тоді сповнимо своє завдання на землі, коли будемо працювати над відбудовою Божого царства в нашому народі, в нашій громаді, в наших родинях.

Дарія Поллек,
Календар «Світла»

ДИЯВОЛ ДОЛАЄ НАС
ЧЕСНОТАМИ БІЛЬШЕ, НІЖ ГРІХАМИ

Диявол не боїться ні нашого розуму, ні наших знань. У нього їх більше. Він не боїться навіть наших чеснот. У нього їх більше. Тільки однієї чесноти у нього немає і вона його вбиває, а нас спасає. Що це за чеснота?

Одного разу, досягнувши чогось, я гордо пішов до свого духівника. Він, побачивши мене, відразу

зрозумів, що я послизнувся, і не дочекавшись моїх слів, сказав:

— Чому ми так пишаємося, синку? Якими справами пишаємося? Тим, що постимо, мало їмо? Диявол поститься більше за нас, ніколи не їсть. Тим, що не спимо вночі, що мало спимо? Диявол не спить більше, ніколи не спить. Тим, що утримуємося? Що зберігаємо невинність? Диявол навіть якщо захоче блудодіяти, то не зможе – у нього немає тіла.

Я не повірив своїм вухам. Які б чесноти ми не мали, диявол теж володіє ними. Які б чесноти ми не придбали, тих чеснот, які диявол мав, коли був архангелом, ми не придбаємо ніколи. І всі вони були втрачені. Чому? Тому що йому бракувало однієї чесноти. Ми повинні намагатися придбати цю чесноту, щоб спастись.

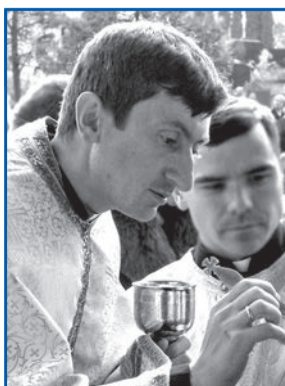
Диявол долає нас не тільки гріхами. Він долає нас чеснотами більше, ніж гріхами. Гріхи ми бачимо, можемо їх уникнути, але за чес-

ноти боремося, щоб їх придбати.

Один святий сказав: «Хочеш постити? Диявол тобі допомагає. Хочеш подати милостиню? Диявол тобі допомагає. Будувати храми? Диявол тобі допомагає. Чому? Тому що знає, що якщо доб'ємося всього цього, то можемо пишатися і все погубити».

Ми повинні мати ту чесноту, якої у нього немає. Бути смиренними!

Святогорець Никон.
Подано за: «ДивенСвіт»

Сповідь ніколи не принижує людину

Як бути в ситуації, коли гріхи з року в рік одні і ті ж? Чи варто тоді сповідатися?

Отець Іван Січкарик: Якщо гріхи повторюються, то може скластися враження, що Таїнство Покаяння не допомагає, але це не так. Людина не завжди може об'єктивно оцінити свій духовний поступ. Такі гріхи подібні до давніх хвороб, їхнє лікування може зайняти багато років. Але не треба зневірюватися. Іноді, лікуючи тілесні хвороби, ми роками вживаємо одні і ті ж ліки в надії на одужання. Так само і в духовному житті. Тому треба старатися якнайчастіше приступати до сповіді і Причастя в надії на цілковите зцілення душі.

Фрагмент інтерв'ю Оксани Небесної з отцем-доктором Іваном Січкариком. Подано за: «Файне місто Тернопіль»

«ТЕХНОЛОГІЯ БОГА: НЕБО- ЗЕМЛЯ- НЕБО- ЗЕМЛЯ»

С-на: Максим Малиновський, AFP

Російський космонавт Александр Лазуткін віруючою людиною став в космосі. Просто, сидів на станції, дивився в ілюмінатор і почав розважати: мене вчили, що все виникло внаслідок вибуху. Але вибух – це хаос, тут трудно повірити, що із хаосу появився такий порядок, який я бачу через вікно. Все це рухається і мусить бути регульовано кимсь.

В Християнстві число 40 символічне: 40 днів і ночей продовжувався потоп; 40 днів провів Мойсей на горі Синай, поки отримав від Бога Заповіді; 40 років блукали євреї по пустині після виходу з єгипетської неволі; 40 днів був Ісус на пустині спокушуваний дияволом; 40 днів являвся своїм учням по своїм воскресінню. І, накінець, вознісся на небо.

Цю подію дуже детально описує тільки євангеліст Лука. При Його воскресінні не було свідків, а при вознесенні – були. Але почнемо з того моменту, що Ісус воскрес і то воскрес із своїм тілом. Взагалі Церква з повагою ставиться до людського тіла.

Наше тіло – це не просто одяг, який ми скинемо і забудемо, це дім, в якому ми жили. Як довго проживеш і вернешся до того місця, то кажеш: «Я тут жив». Я знаю, що казали німці, які приїжджали до Лансберга (тепер Гожув Велкопольський), де я служив. Я знаю, що розповідали лемки про відвідини своїх хиж, з яких їх вигнали в 1947 році в акції «Вісла».

Вернемося до Ісуса. Так, Він воскрес у своїм тілі. Казав доторкнутися, їв і сам готував сніданок. Але це тіло вже не було таке, як в попередній матерії, бо міг проходити через стіни, міг зникати і появлятися. Воно стало іншим, таким чудесним.

В сьогоднішнім Євангелії говориться, що апостоли налякались, як появився Ісус, точніший переклад – зістрашилися. Чому така реакція Його учнів? Бо фарисеї вірили у загальне воскресіння, а не вірили у воскресіння плоті до цього моменту. Для них Ісус – людина, а як може воскреснути окрема людина, коли ще не настав час загального воскресіння. А садукей взагалі не вірили у воскресіння плоті. Тому так

і лякалися учні, бо ж ніби підказувала підсвідомість – це привид.

**Церква теж
вірить у загальне
воскресіння, до того
ж в тілі. Як Бог
позбирає наші
елементарні частинки,
тільки Бог і знає.
Але ми воскреснемо
в своїм тілі.**

Як я вже говорив, тільки Лука пише про вознесення, два рази – в Євангелії та Діяннях. Інші Євангелісти та ап. Павло говорять, що Ісус пішов до Отця і ніхто не описує як. Для Луки було важливо, щоб описати механізм дії спасіння: воскресіння, інше тіло, вознісся, сів праворуч Отця, зіслав Св. Духа, внаслідок чого апостоли змінилися – відважно пішли у світ.

Описуючи так цю подію, яка насправді була (бо Ісус пішов до Отця), Лука, можливо, вжив поганської термінології, про яку знали у той час з тодішньої легендарної літератури. А можливо інші, зважаючи на ту ж літературу, не хотіли описувати цю подію. Але Церква прийняла його опис. І ця подія стала пам'ятною, тобто святом. Треба пам'ятати слова Ісуса, коли Він говорив учням, що Він зійшов з неба і бачачи, що вони ремствують, сказав: «А що ж, як побачите Людського Сина, що сходить туди, де перше Він був? (Від Івана 6:62).

На Єлеонській (масляній) горі стоїть каплиця, там моляться і християни, і мусульмани. Там виповнилися пророчтва Захарії, який за п'ять століть до приходу Месії, провістив, що Його ноги того дня стануть на горі Оливній, що проти Єрусалиму на схід сонця (Зах. 14, 4). «І вийшла слава Господня з-над порога дому, і стала над Херувимами. І підняли Херувими свої крила, і зняли з землі на моїх очах, коли вони йшли, а ті колеса побіч них, і стали при вході до східної брами Господнього дому, а слава Ізрайлевого Бога зверху над ними (Єзекіль 10:18,19).

**Для «ХГ» о. Роман Лірка,
Франкфурт-на-Майні**

СУМНА СТАТИСТИКА

За час російської агресії на Донбасі загинули 2973 українські воїни. Про це повідомив президент Петро Порошенко, виступаючи перед військовослужбовцями Об'єднаних сил з нагоди Дня піхоти під час робочої поїздки на Донеччину. Порошенко також наголосив, що Росія не відмовилася від своїх «агресивних намірів» щодо України. (Новинарня) (На с-ні – «Алея слави» у Харкові)

БАЗИЛІКА У ЗАРВАНИЦІ

Марійський духовний центр Зарваниця невдовзі отримає статус «Малої базилики». Про це повідомив митрополит Тернопільсько-Зборівський Василій Семенюк. «30 червня у Зарваниці апостольський нунцій в Україні, у присутності Блаженнішого Патріарха Святослава та єпископів, проголосить декрет Папи Франциска про піднесення собору Зарваницької Матері Божої до гідності "Малої базилики". Це стане ще одним символом духовного відродження нашого народу», – сказав владика Семенюк. Мала базилика – це статус особливих церков, який присвоюється Папою Римським. Нині у світі храмів із таким статусом – понад 1750. В Україні почесний статус носять три храми: базилика Успіння у Львові, базилика Воздвиження чесного Хреста в Чернівцях і базилика Святого Апостола Петра в Одесі. Мала базилика має ряд привілеїв в порівнянні з рядовими церквами: в ній, при певних умовах, може бути дарована повна індульгенція, священники та сотрудники мають право на особливе вбрання, в богослужіннях і процесіях використовується спеціальний дзвіночок-тінтин-набулум, а в інтер'єрі традиційно встановлюється архаїчний варіант прапора Церкви в вигляді смугастого червоно-жовтого конічного навісу – «парасолька» (лат. *umbraculum*). Він же зображується у гербі базилики. (Реально)

БОРИС ҐУДЗЯК – НАГОРОДА УНІВЕРСИТЕТУ НОТР-ДАМ

Архієпископ Борис Ґудзяк став лауреатом нагороди американського католицького Університету Нотр-Дам. Церемонія її вручення відбудеться у Львові 29 червня. Борис Ґудзяк стане першим українцем, який отримає цю нагороду. Її присуджують «чоловікам та жінкам, життя та вчинки яких є свідченням відданості ідеалам, яким служить Університет:

віра, пізнання, освіта, справедливість, суспільне служіння, турбота про нужденних осіб». За словами віце-президента Університету Нотр-Дам Пола Брауна, Борису Ґудзяку вирішили присудити нагороду, зокрема, за його вклад у становлення Українського католицького університету, у тому числі у радянські часи. Університет Нотр-Дам – американський католицький приватний університет, заснований у 1842 році французьким священником Едвардом Соріном. Розташований у місті Саут-Бенд, що в штаті Індіана. В університеті навчається близько 10 тисяч студентів. Він входить у двадцятку найкращих вишів США. (Твоє місто)

ПАПА ФРАНЦИСК ЗАПРОСИВ ІСРАХІВ УГКЦ

З комунікату Римської курії: «У делікатній та складній ситуації, в якій перебуває Україна, Святіший Отець Франциск вирішив запросити до Риму 5–6 липня Верховного Архієпископа, членів Постійного Синоду та митрополитів УГКЦ. У зустрічі також братимуть участь голови дикастерій Римської курії, компетентні для України». Як повідомив Блаженніший Святослав, це добра новина для УГКЦ і для всієї України, тому що такий спосіб зустрічей відповідає найвищому рівню уваги до нас з боку Римської Апостольської Столиці. За його словами, прецедентів таких зустрічей не було майже ніколи. «Такого типу зустрічі належать до внутрішньої практики Ватиканської курії, коли намагаються зрозуміти, яким чином діяти з приводу певних подій, обставин чи ситуацій», – сказав Глава УГКЦ. (Ді УГКЦ)

СТВОРЕНО ПАТРІАРШУ РАДУ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

7 травня Глава УГКЦ проголосив про створення Патріаршої ради соціальних комунікацій. Головою Ради став Блаженніший Святослав. Рада має на меті надавати комунікаційну підтримку діяльності Глави УГКЦ у здійсненні місії Церкви в Україні та світі. «Для того щоб добре виконувати завдання проголошення Божого Слова сучасній людині, Церква не може обійтися без відповідних засобів суспільної комунікації. Вона має право користуватися як уже наявними ресурсами, так і засновувати свої та послуговуватися ними. Ці засоби повинні допомагати священнослужителям у їхньому пастирському служінні та висвітлювати діяльність Церкви», – йдеться у декреті. Основні завдання Ради – розроблення стратегічних цілей комунікації УГКЦ, а також опрацювання комунікаційних моделей реагування на кризові ситуації та виклики. (Ді УГКЦ)

«БОЖЕ, ДОПОМОЖИ МЕНІ СЬОГОДНІ ЗРОБИТИ БІЛЬШЕ, НІЖ УЧОРА»

▼ Продовження. Початок на 1 стор.

- У родині мого батька, який походив з приналежного нині до Івано-Франківської області міста Брошнева-Осади, жила одна черниця, яка належала до згромадження сестер служебниць Непорочної Діви Марії, котре діяло в підпіллі. Завдяки їй, перебуваючи там на канікулах, я вперше зустрівся з греко-католицьким священником підпільної Церкви – отцем Михайлом Косилом, ісповідником віри, що був двічі засуджений за свою діяльність на тривалі терміни ув'язнення.
- Я завжди мав добрий слух і голос, тож велике захоплення в мене викликала церковна музика. Музичні здібності я, без сумніву, успадкував від мами. Зрештою, музика завжди була для мене тим важливим елементом, який допомагав контактувати зі світом.
- Вперше захопився церковною музикою на похороні мого прадіда в Голобутові. Тоді дяк, який брав участь в поховальному обряді, запропонував мені співати Псалтир коло померлого. Відтоді, – тобто від похорону прадіда, на якому співав Псалтир церковнослов'янською мовою, – я почав навчатися церковного співу.
- Я закінчив середню музичну школу, в якій навчався гри на скрипці. Однак, за порадою рідних, вирішив не продовжувати музичного навчання, а подався до Борислава, де розпочав вивчати медицину. Це мало тривати чотири роки. То було післяшкільне навчання за військовою програмою, освоївши яку, ми мали стати фельдшерами.
- Здобувши медичну освіту, я не мусив одразу йти до війська і міг без іспитів вступити до медичного інституту, але мої духовні опікуни з підпільної Церкви сказали, що хай там що, а буду змушений піти в армію. Побоювалися, що в тому разі, якби влада дізналася, що я є дяконом або священником, мене вигнали б з навчального закладу, і це могло б закінчитися для мене в'язницею або навіть смертю.
- Я відмовився від медичної кар'єри та пішов до війська. Мама дуже розгнівалася на мене за це рішення, адже на ту пору ще точилася війна в Афганістані. Мама боялася, що мене відправлять туди. На щастя, цього не сталося.
- Після закінчення військової служби 1991 року я повернувся додому, але тоді все вже було інакше. Греко-Католицька Церква вийшла з підпілля, функціонувала духовна семінарія, тож я мав змогу розпочати свою священницьку формацію. Усе це було дією Божого Провидіння.
- Музична гармонія потрібна мені не тільки для того, щоб почуватися комфортно, а й також є обов'язковою умовою доброї молитви та налагодження зв'язку з Богом. Музика допомагає вести впорядковане життя та налагоджувати правильні стосунки з ближніми.
- Найбільше люблю музику Антоніо Вівальді, якого називають іл Prete Rosso – Рудим священником. Пам'ятаю, як я здивувався, довідавшись, що А. Вівальді був священником, адже в Радянському Союзі про це не згадували. Серед його композицій на перше місце ставлю «Чотири пори року» та скрипкові концерти.
- З-поміж українських композиторів найбільше ціную Миколу Лисенка. Деякі його твори я грав, а інші ми співали на хорових заняттях.
- Маю молодшого брата, який теж є священником. Він одружений, виховує двох дітей – хлопчика й дівчинку. Живе у Сполучених Штатах, належить до нашої Стенфордської єпархії.
- У 1980-х роках в Україні стало модним дивитися польське телебачення. Мій батько сконструював антену, завдяки якій ми безперешкодно приймали польські програми.
- 1985 року я поїхав на навчання до Борислава, де орендував кімнату в сім'ї Тадеуша Коцура, тобто в поляків. Там розмовляли тільки польською мовою. Навіть отримували газети з Польщі.

У них я вивчив граматику, а також навчився читати й писати польською мовою.

- Моїм улюбленим письменником – завжди охоче читаю його – є Тарас Шевченко. Серед його творів на перше місце ставлю вірш «І мертвим, і живим...». Люблю також і сучасних письменників, наприклад, Ліну Костенко.
- Дуже важливим у моєму покликанні був образ священика, який ми знали за тих часів. Священником був хтось, хто приходив уночі, відправляв Літургію й молився за зачиненими дверима, а тоді йшов геть.
- 1991 рік був переломним – Україна відновила свою незалежність. Тоді Господь Бог показав, що ставиться до мене зі своєрідним почуттям гумору. Тільки-но я повернувся з війська й вступив до духовної семінарії, яка вже нормально працювала, як було вирішено відправити мене на навчання до Аргентини.
- Пам'ятаю перше заняття з філософії. Я сидів у першому ряді й упродовж сорока п'яти хвилин дуже уважно слухав лекцію професора. З усього, що почув, зрозумів лише два слова.
- Я почав завзято вчитися й уже за три місяці складав іспит з філософії іспанською, до того ж письмово. Це було щось неймовірне! Я був щасливий. Те, про що я завжди мріяв – здобувати знання в галузі богослов'я, стало дійсністю.
- Я сидів день і ніч, вчив слова і іспанську граматику та щодня, ідучи на лекції, молився: «Господи Боже, прошу Тебе, допоможи мені сьогодні зробити більше, ніж учора».
- Упродовж першого півріччя ми відвідували дієцезіальну семінарію. Потім звернулися до салезіян, вони прийняли нас до преновіційту, і ми розпочали навчання в салезіянському університеті.
- 1994 року я повернувся в Україну, закінчив Львівську духовну семінарію та був рукоположений у сан дякона, а потім священника. Свячення вділив мені кардинал Мирослав Іван Любачівський. Довідавшись, що я розмовляю іспанською, він сказав, що мені легко буде опанувати італійську мову, і вирішив відправити мене на навчання до Риму. Аргументував це тим, що маємо багато священницьких покликань, але бракує нам наукових кадрів, потрібних для того, щоб навчати семінаристів. Отож я вдруге опинився за кордоном.
- Мене відправили до Папського університету святого Томи Аквінського, відомого як Ангелікум, у Римі. Домініканці, які опікувалися цим навчальним закладом, прийняли мене дуже доброзичливо, але сказали, що впродовж року мушу доповнювати свою семінарську освіту. Отож, здобувті в Аргентині знання з філософії визнали,
- а львівську богословську освіту довелося доповнювати.
- Після цього я взявся за ліценціят з морального богослов'я, роботу над яким закінчив захистом докторської праці.
- 1999 року я повернувся в Україну та почав працювати у Львівській духовній семінарії професором морального богослов'я і богословської антропології. Тоді це була Львівська богословська академія, яка 2003 року перетворилася на Український католицький університет. В університеті я очолив катедру морального богослов'я й став віце-деканом філософсько-богословського факультету.
- 2009 року мене призначили єпископом-помічником Буенос-Айреської єпархії Покрову Пресвятої Богородиці. Я пережив черговий шок. Був змушений покинути все, про що мріяв, усе, що робив до цього часу: Україну, університет, семінарію, студентів, науку. Тоді ж у моїй голові з'явилася думка, що, мабуть, уже ніколи не повернуся в Україну.
- Розпочався наступний етап аргентинської інкультурації. А ще мені довелося вчитися бути єпископом. Мені довелося вчитися, як бути греко-католицьким єпископом, живучи в латиноамериканській культурі, до того ж в особливих умовах аргентинської суспільно-політичної ситуації.
- Уперше я зустрівся з кардиналом Хорхе Маріо Бергольою, нинішнім Папою, який тоді був архієпископом Буенос-Айреса та очільником Аргентинської єпископської конференції, на пленарному засіданні єпископів, і він, як голова зборів, представив мене всім єпископам Аргентини. Ніколи не забуду, як вони зреагували, почувши, що я з України й маю тридцять вісім років. Усі дивилися на мене з великим подивом, а декотрі навіть жартували, кажучи: «А це що за прислужник? Невже він уже приступав до першого Святого Причастя?». Отак жартували собі...
- Очільник УГКЦ кардинал Любомир Гузар пішов у відставку через стан здоров'я. Ніколи в історії нашої Церкви не траплялося такого, щоб Патріарх зрікся уряду під час виконання своїх обов'язків. Ми були здивовані. Я їхав в Україну й думав, хто з наших єпископів може стати наступником кардинала Гузара. Зітхав: «Господи Боже, що ж то буде, кого маємо обрати, хто може замінити кардинала Гузара, людину великого розуму, пророка нашого народу, який є Патріархом не через свій титул, а з огляду на його реальні заслуги й велич особистості!». Мені ніколи не спало б на думку, що єпископи вирішать обрати своїм очільником наймолодшого з-поміж себе...

Руслана Ткаченко,
Департамент інформації УГКЦ

ПЕРЕСЛІДУВАННЯ ХРИСТІЯН ДОСЯГАЄ РІВНЯ ГЕНОЦИДУ

▼ Продовження. Початок на 1 стор.

«Дані вказують не тільки на те, що християн переслідують у все більшій кількості країн, але також, що гоніння стають все більш жорстокими», – говорить єпископ Філіп Маунтстівен. Він додав, що «в деяких регіонах переслідування християн за своїм масштабом і характером впритул наблизилися до рівня, що відповідає міжнародному визначенню геноциду за класифікацією ООН».

Міністр Джеремі Хант розпорядився провести це дослідження наприкінці грудня 2018 року, після того як в пресі вибухнув скандал

навколо долі пакистанської християнки Асії Бібі, якій погрожували смертю, незважаючи на те, що суд визнав її невинною в образі ісламу.

Міністр вважає, що британський уряд просто прослав переслідування християн, але ця доповідь, а також нещодавні напади на церкви на Шрі-Ланці, пробудили всіх, викликавши неймовірний шок.

В результаті серії нападів на церкви і готелі на Шрі-

Ланці в Великодню неділю загинули 359 осіб, і понад 500 були поранені.

Доповідь також особливо відзначає ситуацію в країнах Центральної Азії, зокрема, на пострадянському просторі. Уряди цих країн, йдеться в доповіді, успадкували радянську практику стосовно будь-якої релігії та розглядають релігійні організації, в тому числі і християнські, як загрозу.

У Туркменістані були випадки, коли жінок, які перейшли в християнство з ісламу, викрадали та змушували їх виходити заміж за чоловіків-мусульман. У більшості

країн Центральної Азії, як і в радянські часи, батькам заборонено приводити дітей в будь-яке місце, де відправляються релігійні обряди.

Коментуючи висновки доповіді, глава Ради британських євреїв Марі ван дер Зиль сказала, що євреї часто піддавалися репресіям і тому добре розуміють складну долю християнських громад, які опинилися в подібній ситуації. «Чи то авторитарні режими або нетерпимість, що ховається за нібито релігійними переконаннями, подібні доповіді нагадують нам, що у

світі безліч місць, де християни стикаються з жахливим рівнем насильства, знущаннями і утисками», – сказала вона.

Як повідомляв ІРС, у квітні 2019 року Комісія США з міжнародної релігійної свободи (USCIRF) опублікувала свою нову доповідь, в якій заявила, що Росія знову заслуговує на статус «країни особливої стурбованості», а також на введення нових санкцій за утиски релігійної свободи на окупованих територіях України – в Криму і на Донбасі.

Інститут релігійної свободи

ХГ

ОБРАЗ МАТЕРІ
У ТВОРАХ ШЕВЧЕНКА

Берегиня роду, хранителька сімейного вогнища та найзагадковіше Боже створіння – жінка-матір; вона завжди бентежила серця всіх митців світу. Про неповторну витонченість та ліричну ніжність жіночого образу ходять легенди серед письменників, а художники намагаються відобразити лагідність материнського погляду.

Слово «мамо». Велике є Найкраще слово

Так писав Тарас Шевченко – незгаснучий символ української класичної творчості XIX ст. Так, в добробку кожного письменника світу є особлива сторінка творчості присвячена матері, що зачаровує своєю сяючою добротою. Щораз спілкуючись із нетлінною творчою спадщиною великого сина українського народу, знаходимо щось нове, хвилююче, невідоме досі. І заслуга Шевченка в тому, що він підняв образ жінки-матері на п'єдестал чистоти почуттів, моральної краси й материнської величі. «Такого полум'яного культу материнства, – писав М.Г. Рильський, – такого апофеозу жіночого кохання і жіночої муки не знайти, мабуть, ні в одного з поетів світу.»

Провідний для Шевченківської поезії образ матері підкорює читача своїм ліризмом, теплою, квітучою, немов вишні в батьківському саду, ніжністю. Мати у поета оповита ореолом величі. Коли б не відкрити Шевченкову поему, і в уяві одразу постають і глибоко поетичний, овіяний смутком образ люблячої жінки у латаній свитині, що віддає останнє для своїх дітей. Його твори ніби оживають, вони розкриваються фарбами та емоціями, переносять читача поміж високих та струнких тополь, на жовте поле засіяне ко-

лосками або під верби над ставом, що шумлять, переказуючи історію, яка відбулася під їхнім віттям. Все ж віддзеркалення матері у поетовій творчості це не лише її полум'яна любов до дитини, а й тяжка непереборна реальність. Зворушливі образи відданих, жертвних у своїй материнській любові жінок створили жахливі часи. Саме це стає різкою тінню до лагідності та сімейного щастя звичайної української кріпачки.

У творчості Шевченка найвиразніше проявилось те, що потім стало важливим, провідним мотивом для передових українських письменників другої половини XIX – початку XX ст.: народність і реалізм. Це те, що давало змогу з перших сторінок «Кобзаря» зануритися у побут і повсякденне життя тогочасної матері. У творчості Тараса Шевченка проходить прекрасний своєю моральною силою і чистотою образ трудящої жінки, сестри, дівчини, коханої. І коли цей найчистіший образ, ця своєрідна ікона весь час плондрується, весь час терпить знущання, поет не може залишатися осторонь. Жіноча доля для Шевченка – не просто одна з тем його творчості. Це справді незагоєна рана поетової душі. Образ жінки-кріпачки нерозривно поєднаний у нього з образом власної матері та побаченого людського горя.

**Там матір добрую мою
Ще молодую у могилу
Нужда та праця положила**

Не тільки власне нещастя описує поет. У поемі «Наймичка» матір-покрітка Ганна підкидає своє новонароджене дитя сімейній парі, які ніколи не знали щастя батьківства, а сама приходиться у їхній дім як наймичка. Ганна повіряється в хаті коло своєї дитини, «щовечір, небога,

свою долю проклинає, тяжко-важко плаче...». Лише перед смертю наважується розказати синові правду. Силою своєї вогненної любові та жертвності вона проживає все життя, так і не почувши солодке слово «мама».

У вірші «Сон» описаний день із життя жінки, що працювала в пана на полі, віддаючи останнє заради сина. Вона була не в змозі навіть виховувати свою дитину, тому брала новонароджене дитя з собою на поле, клала під дерево, а сама поверталася до роботи. Щасливе майбутнє для сина, що виросте в таких умовах могло їй тільки видітися в мріях або снитися:

**І сниться їй той син Іван
І уродливий, і багатий,
Не самотній, а жонатий
На вольній, бачиться, бо й сам
Уже не панський, а на волі...**

Поему «Сова» розпочинає щастя матері й сина та їхнє спокійне сонячне життя. Для неї він найкращий «на всім світі, на всій Україні». Мати співає йому пісень, мріє про те, що син буде щасливий, веселий. Вона пишається ним, «як квіткою в гаї». Але гірка трагедія тогочасної української бідності була в тому, що синів забирали в солдати і вони майже ніколи не поверталися.

Не оминуло таке лихо і жінку в поемі. Усе життя прожила нещасна в сльозах та тузі за сином. Бідна жінка, віддавши «єдиного сина, єдину дитину, єдину надію», стає жебрачкою і божеволіє. Образ сови, як символ горя, тут набуває особливого значення. Він винесений у заголовок твору, що підкреслює його роль у змалюванні долі солдатської матері, бідної вдови.

Знедолена жінка стала постійним

Робота Василя Гулака, початок XX ст.

супутником Шевченкової поетичної музи. Оповиту ніжною любов'ю і ласкою, він проніс її, страдницю, крізь усе своє творче життя, віддав їй величезну наснагу свого ліричного хисту, показав у різних поетичних проекціях, підніс до високих художніх узагальнень.

**І перед нею помолюсь,
мов перед образом святим
тієї матері святої.**

Усім нащадкам Шевченкової великої творчості поет залишив заповіт любити та поважати свою маму. Кожен повинен віддати їй хоч би частину тієї великої благословенної любові, що вона дає нам. Почуття кожної матері до своєї дитини це найчистіше та найпрекрасніше, що є у світі. Отож любимо та поважаймо людину, що подарувала нам життя!

**Нехай мати усміхнеться,
Заплакана мати.
Благословить дітей своїх
Твердими руками
І діточок поцілує
Вольними устами.**

**Для «ХГ» Софія Савчук,
8 клас, Уппсала, Швеція**

Українці у Швеції

ПАСХАЛЬНА ЛІТУРГІЯ У СТОКГОЛЬМІ

На свято Воскресіння до греко-католицької громади Стокгольма з пастирським візитом прибув вл. Петро (Крик), Апостольський Екзарх для українців греко-католиків у Німеччині та Скандинавії. Парафіяни мали нагоду взяти участь у Пасхальній Архиєрейській Літургії.

Хоч кількість українців, які проживають у Стокгольмі, досить велика, та протягом довгого часу греко-католицька громада не мала душпастиря безпосередньо на місці. Натомість щомісячно Божественні Літургії у столиці Швеції служив о. Мирослав Костів, котрий проживає в м. Вернамо (приблизно 480 км від Стокгольма).

Наприкінці березня п.р. душпастирем для греко-католицької громади в Стокгольмі був призначений о. Андрій Мельничук, випускник Дрогобицької духовної семінарії та Папського східного інституту в Римі. Метою єпископської візитації також було офіційне представлення нового душпастиря перед громадою.

Під час пасхальної проповіді вл. Петро (Крик) зауважив, що у Стокголь-

мі проживають українці з різних куточків нашої Батьківщини. Цей факт наводить на думку, що у Швеції ми можемо ближче познайомитися з унікальною мозаїкою різноманітної української культури, стати ближчими одні одним. Зокрема у цьому можна було переконатися під час Великодньої Літургії у Катедральному соборі св. Еріка. «Українцям тут, у Швеції, важливо гуртуватися довкола Церкви, єднатися в молитві та бути апостолами на своїх місцях,» – підкреслив владика Петро.

Після великоднього привітання було зачитано два декрети: перший – про призначення о. Андрія Мельничука новим священиком Стокгольма та Оребро (від 31 березня); другий – про призначення о. Мирослава Костіва відповідальним священиком для українських душпастирств у південній частині Швеції (Вернамо, Мальмо, Крістанштадт, Гетеборг та інші). Також, зважаючи на багатолітнє служіння о. Мирослава на теренах Скандинавії, вл. Петро нагородив його правом

носити хрест з прикрасами. Опісля відбулося традиційне освячення великодніх кошиків.

У другий день свят українці в Упсалі теж мали нагоду взяти участь в Архиєрейській Літургії у місцевому католицькому храмі. Окрім того відбулася зустріч спільноти щодо подальших потреб та можливостей греко-католицьких богослужінь у цьому місті.

Українська громада у Швеції єднається в молитві про вірне та плідне душпастирювання наших священиків у Скан-

динавії та висловлює вдячність вл. Петрові (Крику) за підтримку в душі та ділі.

Для «ХГ» Ніна Поліщук, Стокгольм

Нагадуємо, що Літургія УГКЦ у Стокгольмі відбувається щонеділі о 14:00 за адресою – st. Johannes kyrka, Kammarkargatan 12.

Вартує зазначити, що українське греко-католицьке душпастирство у Швеції розпочало своє існування приблизно у 1950 році. Свого часу шведські землі відвідував також митрополит Андрей Шептицький. Зважаючи на потребу та можливості, пастирську послугу нашим вірним надавали різні священики та єпископи.

Серед них можемо виокремити таких як: о. ван де Мале; о. Максим Маурітсен (Коліаті); отець, а згодом вл. Мирослав (Марусин); о. Данило Дзвоник; о. Григорій Фуқанчук; о. Іван (Алойз) Глінка; о. Йосиф Казанова-Марторель; о. Ярослав (Яків) Мадзелян; вл. Михаїл (Гринчишин); о. Мирон Мольчко; о. Стефан Воротняк;

Теперішні душпастирі: о. Мирослав Костів; о. Андрій Мельничук.

ХГ

ЖІНКИ СВОБОДИ

Стоять від ліва: Анна Скірка «Дора» та Надія Партикевич «Марійка». Світлина знято весною 1946 р. в околиці с. Бук Лиського повіту на південному сході Польщі [Закерзоння].

Село було розташоване в долині річки Солинки серед гірських пасм Західних Бескидів, недалеко від теперішнього кордону зі Словаччиною і Україною. У той час там була криївка Технічного Звена (підпільної друкарні). «Дора» – це надрайонова машиністка (секретарка), а «Марійка» – районний провідник УЧХ.

У період 1945 – 1946 рр. в цьому районі тривала боротьба між підрозділами УПА та поль-

ськими й радянськими військами. Українське населення було переселене на територію СРСР в 1946 році. Родини, яким вдалось уникнути переселення, 1947 року під час операції «Вісла» були силоміць вивезені на територію північної і західної Польщі. Після виселення етнічного населення, територія села була практично безлюдна. Зараз у селі мешкає 50 осіб, переважно переселенців-поляків.

Анна Скірка «Дора» була родом із с. Коровники (за 2 км на схід від Перемишля). Про долю «Дори» пише Василь Галаса у своїх спогадах «Наше життя і боротьба»: «Тим часом події розвивалися бурхливо й трагічно. У лютому 1947 р. приїхала з Лемківщини «Христя» і привезла невтішні вісті. 23 січня [1947] на горі Хрецагій була розбита криївка-шпиталь. Кілька годин медичний персонал і поранені повстанці, що перебували на лікуванні, героїчно відбивали атаки ворога. Але сили були надто нерівні. Загибло 13 повстанців, лікар "Арпад", його заступник "Рат" (лі-

кар Лемківського куреня), його дружина санітарка Анна Скірка – "Дора", родом із с. Коровники коло Перемишля, фармаколог "Орест", санітарки "Пчілка" та "Наталка".

Це був найбільший наш шпиталь. Він складався з кількох просторих кімнат. Побудував його зі своїми вояками бунчужний сотні "Громенка" Юрій Борець – "Чумак".

Надія Партикевич-Голляш – «Марійка». Народилася 19 січня 1925 року в Калуші. Похована на упівській секції цвинтаря св. Андрія в Блумінгдейлі, штат Іллінойс.

Із сайту: «Жінки Свободи // Women of freedom»

НЕВІДОМІ СТОРІНКИ ЖИТТЯ
Й БОРОТЬБИ ВЕЛИКОГО ГЕТЬМАНА (4)

20 березня виповнилося 380 років з дня народження Івана Мазепи. Час розставити крапки над «і» щодо цієї постаті, яка не має бути «суперечливою» в незалежній Україні. Продовження розмови з істориком Ольгою Ковалевською.

► На яких умовах гетьман Мазепа приєднався до Карла XII?

О. Ковалевська: Умови були досить пристойними: шведський король не мав права претендувати на титул гетьмана України, між Швецією і Московією не підпишуть мирного договору доти, доки не буде узгоджено питання підпорядкування Гетьманщини, ніяких змін щодо устрою Війська запорозького не буде...

Зрештою був розрахунок на те, що Московія – близько, а Швеція – далеко, і вона не зможе мати такий вплив на Гетьманщину як країна-сусід. І це давало перспективу певного незалежного існування України.

Додам, що шведський вибір не був унікальний. Орієнтацію на союз зі Швецією вже мав Богдан Хмельницький, згодом такі ж плани були в Івана Виговського. І Мазепа зважуючи що краще – підписати договір з польським королем Станіславом Лещинським чи Карлом XII, обрав зрештою шведів.

► Чому Петру було замало проголосити гетьмана зрадником? Навіщо було карати його анафемою?

О. Ковалевська: На той момент соціальних мереж не

Пам'ятник п'ятьом гетьманам у Батурині. Мазепа – в центрі

було (сміється), тому єдиним джерелом поширення інформації була Церква. Крім того, в житті тогочасної людини релігія відігравала велику роль, і вплив через Церкву був найдієвішим. Ми маємо текст анафемі, і там чітко прописано: «за зраду царя». Тобто не за церковний злочин, за що зазвичай накладали анафему.

В російській історії анафемі, як спосіб покарання за політичний злочин,

були звичною практикою. Анафемі піддали Тимофія Акундінова, Степана Разіна, Омеляна Пугачова. І в цьому переліку людей, які посягнули на царську владу, опиняється Мазепа. Лише за те, що вирішив перейти під протекцію іншого правителя.

► Чому прапор «чорного піару» проти гетьмана Мазепи так охоче підхопила радянська влада? Бо це чудово вписува-

лося в міф про «колицю трьох братніх народів»?

О. Ковалевська: Саме так. Радянська історіографія не була однаковою увесь час. Якщо ви візьмете праці 1930–40-х років, то там всі представники козацької старшини розглядаються як експлуататори і гнобителі простого народу. А потім сталася Друга світова війна, і народ, який переніс репресії 1920–30-х років, Голодомор, треба було яки-

мось чином простимулювати до захисту Радянської Вітчизни. Пропагандисти нічого кращого не придумали, як звернутися до історичного минулого, відшукати там постаті, які можна подати як символ боротьби за свободу батьківщини.

Тому було витягнуто «з архівів» Богдана Хмельницького, з'явився навіть орден його імені. А ще про Хмельницького починають писати через призму «навіки з російським народом» – він виступає вже як об'єднувач України з Московією. Хмельницький стає дуже потрібним і зручним. Реанімують і деякі інші постаті.

Але з Мазепою так не вишло. Бо як не крути, а він хотів якраз протилежного – відірвати Україну від Московії, отже – «сепаратист». У радянських підручниках починають писати про віковичну дружбу з братнім російським народом, Переяславську раду подають винятково як позитивну подію, а Хмельницького як правильного героя. А Мазепа, який не вписується в цю картинку, залишається персоною нон грата для посівників і наукових праць, а займатися цією добою для вчених стає навіть небезпечно. (далі буде)

Ліна Тесленко, «Новинаря»

Переглядаючи архів «Християнського Голосу»

ПРАВОПИС

Не хотів би я ні за що в світі бути українським мовознавцем. Майже собача доля, або, в крайнім випадку, доля того кравця з байки, що то шив вбрання для місяця. Що не приміряєш – виходить по якомусь часі: раз округло, раз зникла десь половина, то знову виходить щось, як гак. Вірю, що по якомусь часі в нас книгу з написом «Правопис» сплять демонстративно на костирі, а такого, що поважиться щось таке писати – вже й не знаю сам, як і вішатимуть.

У зв'язку з тим теж, наче голий в кропиві почувається той, що пише. Чим раз частіше (і поганий воно знак теж) наші робітники пера у вступках до своїх творів, чухаючи лоба, починають виправдуватись і просити вибачення у читачів, що, мовляв, вже й сам не знаю, якого правопису держатись... Дехто пише відважно і каже, що плює на всякий правопис і пише своїм власним правописом. Бідний правопис... (Може б так змінити назву на – «якпис», або «мійякпис», бо ж годі так вгадати, в кого він «право...»).

Боюсь, що появиться якась ще демократична газета, в якій перед кожною статтею на довгих шпальтах автори статей будуть виправдуватись перед читачем за свій правопис. І тоді врешті

позбудемось всякого читача. Щось подібне вже було: дискутували – писати з «йорчиком» чи без нього (дехто млів, що можна так писати), а народ... не вмів читати...

А вже бідний читач таки мусить страдати: — Скажіть мені, будь ласка, – питали мене – чи я охрестив мою дитину, чи охрестив? Може щось треба повторити? Справив я наші українські христини, як належить, а тут виходить, що щось треба повторити – або ще хрестити, або христити...

Хіба пропускати те слово і подібні йому. Але тоді остануть у нашій мові лиш голосні звуки і мова наша стане мовчазною мовою, а книжки із білими сторінками.

Колись хтось завзято боронив теорії: є в слові «тиждень» приголосна «д», отже треба писати «тиждня». Та народний язик, не знаючи «теорій» і поки вони ще були, вимовляв «тижня», і так і остало.

А тут тобі подібна думка: примірюй все до старослав'янської чи й грецької мови! «Крестити» – значить поливати водою.

Боюсь, що хтось стане по якомусь часі виправляти наші тексти, щоб оминати ці небезпечні для правопису слова: «Зажурена мати поглянула на свого сплячого Василька, полила його водою

(колись: перехрестила) і тихенько замкнула двері».

«Старий Онисько мало не вмер зі страху. Встиг лиш вимовити: – Свят, свят і полив себе водою (колись: перехрестився). «Тоді ми полили себе водою (колись: перехрестилися) і засіли радісно до спільного столу».

Ех і пропадь ти з таким правописним правилом. А що, як хто схоче виводити новості із старослав'янського – «Хрїстос»?!...

***

Богумил і Житецький подали такий принцип, що, здається, не є фантастичний: «Від народу через культурні верстви знов до народу – такий основний процес розвитку української мови».

А незабутня Курило каже: «Сучасній літературній мові треба зійти з російської підстави, набігти живої народної тропи, тієї, що йшла нею літературна мова давніших українських письменників, а відбігла сучасна українська літературна мова».

І тому лиш я не обвиняв би багатьох наших мовознавців.

Кашук

«ХГ», ч. 17 (380) від 22 квітня 1956 р.

УПОКОЇВСЯ ЖАН ВАНЬЄ

07 травня на 91-му році життя відійшов у вічність отець Жан Ваньє, відомий в Канаді, Франції та Україні ініціатор і засновник спільнот для неповносправних людей «Лярш» та «Віра і світло».

В організації «Українська молодь – Христові» в перших роках незалежності не було неповносправних дітей та молоді. Приїжджаючи до Львова в цей час, вже тоді широковідомий Жан Ваньє,

очевидно займався насамперед створенням спільноти для неповносправних дітей «Віра і світло». Проте вже в другий свій приїзд знайшов час, щоб провести зустріч для нашої молоді і по-

дарувати їй учасникам свою книжку «Розбите тіло», що була оперативно перекладена з французької і вийшла українською мовою.

Міні-реколекції були вражаючі, незважаючи на мовний бар'єр, який зрештою успішно допомагав долати

Борис Гудзяк, сьогоднішній Митрополит Філадельфійський, а тоді випускник Гарварду, що займався у Львові відновленням Львівської богословської академії.

Завдяки старанням Жана Ваньє, сьогодні успішно працюють і розвивають-

ся спільноти «Віра і світло» у Львові та «Емаус Оселя» у Винниках. Він прожив довге, гідне, наповнене жертівністю життя і назавжди залишиться в пам'яті і молитвах. **Вічна йому пам'ять!**
Теодор Гудзяк, із персональної сторінки у Фейсбуці

Із листа-підтримки Нобелівському комітету владики Бориса Гудзяка, написаного 2011 року: Ідеї Жана Ваньє і його зустріч з розумово неповносправними стали центральними для новоствореного Українського католицького університету. Від початкового планування університету у 1992–1994 рр., Жан особисто і з такими своїми помічниками як Генрі Ноуен, та численними представниками міжнародного руху «Лярш» ділився з Україною особливою візією людської гідності.

Наш проєкт намагався радикально переосмислити ідею університету в XXI столітті. Постколоніальна та посттоталітарна травма, що характеризує українське сус-

пільство, має у собі унікальний виклик та надзвичайну можливість. Зважаючи на потребу давати добру освіту, прищеплювати компетенції і готувати молодих людей до продуктивного життя у складному суспільстві, яке все ще шукало свого місця в глобалізованому світі, нас по-особливому надихнуло свідчення Жана Ваньє плекати гідність у кожній людині.

PS. 2011 року Жан Ваньє був номінований на Нобелівську премію миру, якої він таки не отримав, але, як написав владики Гудзяк, «...її ідеї глибоко оселилися в серцях тисяч. І це для нього було найважливішим».

ХТ

ЯК РЕАЛІЗУВАТИ СЕБЕ

Коли ми дивимося на своє життя, можемо побачити, що кожен з нас має різноманітні плани для цього життя, кожен з нас має мрії, стремління, кожен має щось інше. В різні періоди цього життя ми мали дуже різні плани. В якийсь період одного бажали, в інший період іншого бажали, часто наші смаки мінялися до цілком протилежних, часом наші приятелі ставали нам ворогами, часто наші неприятели ставали нам близькими друзями. Дуже багато мінялося!

Скільки ми вже свого життя прожили. І скільки ми у це життя своє вклали ті чи інші речі. Але залишається питання, чи ми це добре вклали? Якщо подивитися на людей цього світу коли вони мають гроші, то вони хочуть якнайкраще їх інвестувати. Чому? Для того, щоб ці гроші приносили прибуток.

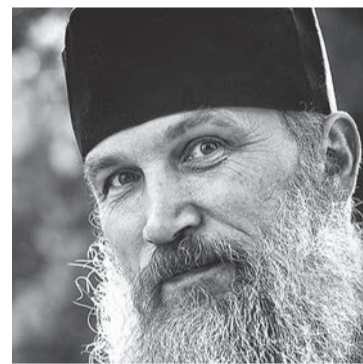
Дорогі друзі! Ми маємо найбільшу інвестицію, всі ми: це наше життя. Питання, як ми у це своє життя інвестуємо, куди ми його вкладемо, на що ми його витратимо. Бо ми витрачаємо! Зранку до вечора, сьогодні вже витратили час, вчора витратили, завтра будемо витрачати. Але як будемо витрачати?

Молитва, це є нагода, щоб пізнати, що є правдивим добром для нас; пізнати, що є Божою волею для нас. Бог, який створив людину з небуття до буття найкраще знає, що є правдивим добром для нас. Тому коли ми стаємо на молитву, маємо ставати з тими словами, що їх промовила Богородиця до Архистратига: «Ось я слугиня твоя, нехай буде по слову твоєму».

Для нас є дуже важливим, щоб бути відкритими на слово Боже, на волю Богу. Нам дуже важливо віддавати себе в розпорядження Господеві, бо Бог найкраще знає, що є правдивим добром для нас. Не то, що ми собі мріяли, бажали, бо ми одного бажали, вклали купу часу, зусиль,

енергії, життя і грошей, а потім виявилось, що то нікому непотрібне: ні Богові, ні людям. Тому на молитві ми маємо ставати перед Богом і віддавати себе в Божі руки і просити Бога, бо він найкраще знає як мною розпоряджатися.

Коли ми говоримо про святих Церкви, а це ті, які найкраще реалізувалися в Бозі... Бо ми кажемо: так, треба реалізуватися! А що означає «реалізуватися»? Адаже кожен по-своєму розуміє ту «реалізацію», і у різні періоди життя по-різному. Ми маємо ставати до зустрічі з ним на молитві і віддавати себе в руки Божі: «Ти Боже реалізуй мене! Ти Боже проявись через мене, як ти проявився через ін-

ших». Остаточно, цього нас вчить Христос, який сказав, що я прийшов не чинити свою волю, але волю Того, що послав мене.

Владика Венедикт, Єпископ Єпархії св. Миколая (Чикаго). Подано за відеороликом із серії «Школа молитви владики Венедикта»

ХТ

ПОМЕР БОРИС ДОВГАНЬ

30 квітня покликаний до Неба великий українець Борис Довгань – скульптор, учасник українського правозахисного руху, член Спільноти художників України. У 1968 підписав «Лист 139-ти» до Генерального секретаря ЦК КПРС Л. Брежньєва, протестуючи проти арештів молоді інтелігенції в Україні й Москві.

У 1960–70-х створив скульптурні портрети В. Стуса, А. Горської, І. Світ-

личного, Л. Грабовського, композиції «Архіпелаг ГУЛАГ», «Поет і кат», «Скорбот-

на муза» – встановлена біля Академії мистецтв у Києві як пам'ятник художникам, жертвам більшовицьких репресій. Борис Довгань – автор пам'ятника у Києві папі Іванові Павлові II, надгробка Славі Стецько.

Підтримував постійний

зв'язок із українськими правозахисниками, за що його на довгий час було позбавлено роботи. Він лишається назавжди з Україною.

Василь Овсієнко і Олесь Шевченко. Із сторінки О. Шевченка у Фейсбуці

ХРИСТІЯНСЬКИЙ ГОЛОС

CHRISTLICHE STIMME
Ukrainische Kirchenzeitung
Schönbergstrasse 9
D-81679 München

Inhaber, Herausgeber und Verleger: Apostolische Exarchie für katholische Ukrainer in Deutschland und Skandinavien

D-81629 Postfach 86 02 69 Druck: Kolo UA-82100
Drohobytsch Tel. +380 3244 29060

Погляди авторів не завжди відповідають поглядам редакції. Редакція в потребі скорочує і мовно виправляє надіслані статті. Газета виходить двічі на місяць.

Chefredakteur: Roman Kryk
Stellvertretender Redakteur: Bohdan Pidlisetsky
Telefon: +49 (0) 89 997 28 38 11
Telefax: +49 (0) 89 997 28 38 4
christl.stimme@t-online.de;
ukrainische-kirche@t-online.de;
www.ukrainische-kirche.de

Річну передплату (Unkostenbeitrag)
46,- Euro переказати на conto: Apostolische Exarchie
LIGA-Bank München
Konto-Nr.: 40 21 03 257
BLZ 750 903 00
IBAN: DE 64 7509 0300 0402 1032 57
BIC: GENODEF1M05